

Ieguldījums Tavā nākotnē!

Pētījums veikts Valsts kancelejas administrētā projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē” (identifikācijas Nr. 1DP/1.5.1.1.1./10/IPIA/CFLA/004/002)

Aktivitātes Nr. 3.2.

„Strukturālo reformu ieviešanas ietekmes novērtēšana”

(iepirkuma ID Nr. MK VK 2012/4 ESF) ietvaros

Projektu 100% apmērā finansē Eiropas Sociālais fonds

UZŅĒMUMU APTAUJAS METODOLOĢIJA, IZLASES KOPAS IZVEIDOŠANAS NOSACĪJUMI UN APTAUJAS ANKETA

atbilstoši 2012.gada 27.decembra līgumam Nr.112

„Pētījums par privātā sektora investīcijām pētniecībā un attīstībā un priekšlikumu izstrāde atbalsta pasākumiem investīciju sekmēšanai”

Izpildītājs:

Personu apvienība „SIA „Baltijas Konsultācijas” un SIA „Konsorts””

Rīga, 2013.gada 26.februāris

Kontaktpersonas:

SIA „Konsorts”
izpilddirektors Kaspars Timofejevs
kaspars.timofejevs@konsorts.lv
Tālrunis: +371 29494787

SIA „Baltijas Konsultācijas”
Valdes priekšsēdētājs Gatis Liepiņš
gatis@balticconsulting.com
Tālrunis: +371 67338804

SATURA RĀDĪTĀJS

1. PĒTĪJUMA MĒRĶI UN UZDEVUMI	4
2. IZLASES KOPAS VEIDOŠANAS METODIKA.....	4
3. APTAUJAS METODE.....	8
4. APTAUJAS ANKETAS.....	9
4.1. Anketa uzņēmumiem, kuri pēdējo trīs gadu laikā ir veikuši ieguldījumus R&D.....	9
4.2. Anketa uzņēmumiem, kuri pēdējo trīs gadu laikā nav veikuši ieguldījumus R&D	17

1. PĒTĪJUMA MĒRĶI UN UZDEVUMI

Pētījuma mērķis ir analizēt Latvijas uzņēmumu biznesa praksi pētniecības un inovāciju jomā, identificējot galvenos trūkumus un izstrādājot priekšlikumus privātā sektora ieguldījumu pētniecībā un attīstībā sekmēšanai, jo īpaši izvērtējot nodokļu atvieglojumu ietekmi uz investīcijām pētniecībā un attīstībā.

Pakalpojuma ietvaros tiks veikts pētījums par privātā sektora ieguldījumiem pētniecībā un attīstībā un izstrādāti priekšlikumi efektīvākiem atbalsta pasākumiem investīciju sekmēšanai, īstenojot:

- uzņēmumu biznesa prakses pētniecības un inovāciju jomā novērtējumu, iekļaujot uzņēmumu aptauju par galvenajiem faktoriem un šķēršļiem, kas ietekmē privātā sektora ieguldījumus pētniecībā un attīstībā;
- Latvijā esošas uzņēmumu atbalsta sistēmas (grantu, aizdevumu, garantijas, riska investīcijas, nodokļu atvieglojumi) ietekmes uz privātā sektora investīciju piesaisti pētniecībā un attīstībā novērtējumu un priekšlikumus par efektīvākajiem un atbilstošākajiem atbalsta instrumentiem;
- padziļinātu esošo nodokļu atvieglojumu ieguldījumiem pētniecībā un attīstībā novērtējumu, analizējot to ietekmi uz investīciju piesaisti un priekšlikumu nodokļu atvieglojumu sistēmas pilnveidošanai izstrādi, iekļaujot iespējamo risinājumu ietekmes uz valsts budžetu novērtējumu.

Uzņēmumu aptauju veikšana ir viena no esošās situācijas izpētes sastāvdaļām, kas ļaus analizēt un vērtēt veikto statistikas datu analīzi, kā arī novērtēt statistikas atbilstību reālajai situācijai.

2. IZLASES KOPAS VEIDOŠANAS METODIKA

Aptaujas mērķa grupa ir Latvijā strādājošie uzņēmumi, kuri ir veikuši ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, kā arī tie uzņēmumi, kuri to nav darījuši. Kopumā pētījumā tiks iegūta izlases kopa 300 mērķa grupai atbilstošu respondentu apjomā.

Aptaujas izlases kopa tiks veidota saskaņā ar šādiem metodiskajiem principiem:

- (1) Aptaujas izlases ģenerālkopa ir visi Latvijā strādājošie uzņēmumi – ekonomiski aktīvie privātā sektora komersanti. Aptaujas izlases kopa tiks veidota reprezentatīva visai Latvijas uzņēmumu ģenerālkopai (reprezentatīvāti nodrošinot pēc konkrētiem uzņēmumus raksturojošiem kritērijiem – darbības nozare, apgrozījums, darbinieku skaits u.c.). Prioritāri ģenerālkopā tiks iekļauti uzņēmumi, kas pārstāv augsto un vidēji augsto tehnoloģiju ražošanas nozares un zināšanu

ietilpīgās pakalpojumu nozares atbilstoši OECD iedalījumam. Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk tekstā - CSP) provizorisko informāciju par 2012.gadu, ģenerālkopas reprezentativitāte tiks nodrošināta atbilstoši šādam ekonomiski aktīvo komersantu statistiskajam portretam:

Ekonomiski aktīvie komersanti Latvijā 2012.gadā sadalījumā pa ekonomiskās darbības veidiem, lieluma grupām* un administratīvām teritorijām (provizoriska informācija)

	%	Skaits
Sektors		
1 Ražošanas un rūpniecības	9,2	7929
2 Tirdzniecības	29,3	25417
3 Pakalpojumu	30,8	26665
4 Būvniecības	8,3	7172
5 Cits	22,5	19439
Uzņēmuma lielums**		
1 1-9	72,8	60122
2 10-49	10,9	8957
3 50-249	2,1	1719
4 250+	0,3	269
5 nav informācijas	13,9	11516
Reģions		
1 Rīgas statistiskais reģions	55,0	47606
2 Pierīgas statistiskais reģions	15,8	13701
3 Vidzemes statistiskais reģions	6,4	5537
4 Kurzemes statistiskais reģions	8,5	7365
5 Zemgales statistiskais reģions	7,3	6361
6 Latgales statistiskais reģions	7,0	6052
Teritoriālais sadalījums		
1 Rīga	55,0	47606
2 Lielpilsētas	12,3	10617
3 Pārējās pilsētas	12,9	11154
4 Pagasti	19,9	17245
KOPĀ	100%	86622

* - izmantoti dati par nodarbinātību 2012.gada 9 mēnešos.

** - Nav iekļauti komersanti ar deklarēto nodarbināto skaitu 0.

Reprezentativitātes nodrošināšana attiecībā pret visiem Latvijas uzņēmumiem aptaujā ļaus identificēt vairākus būtiskus rādītājus par uzņēmējdarbības vidi kopumā – cik liels ir to uzņēmumu īpatsvars, kuri iegulda pētniecībā un attīstībā, cik izplatīti kopumā ir konkrēti šķēršļi un pamudinājumi ieguldījumiem pētniecībā un attīstībā u.c..

(2) Diemžēl šobrīd nav pieejami statistiski precīzi dati par to, cik liels visu Latvijas uzņēmumu ģenerālkopā ir to uzņēmumu īpatsvars, kuri ir veikuši vai veic ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, tādēļ nav iespējams precīzi noteikt izlases kopā nepieciešamo šādu uzņēmumu

proporciju, kā arī veikt šīs mērķa grupas iekšējo stratifikāciju pēc uzņēmējdarbību raksturojošiem parametriem. Kā pietuvinātu rādītāju var izmantot CSP veiktos aprēķinus par inovatīvo uzņēmumu skaitu Latvijā – 2008.-2010.gada dati liecina, ka pakalpojumu sfērā inovatīvo uzņēmumu īpatsvars ir 28,3%, rūpniecībā – 31,7%. Tomēr jāņem vērā, ka CSP mērījums attiecas tikai uz inovatīviem uzņēmumiem, t.i., tādiem, kuri ir ieviesuši konkrētus jauninājumus uzņēmuma praksē, darba vietas organizācijā vai ārējās attiecībās, nevis tiem, kuri ir veikuši ieguldījumus pētniecībā un attīstībā (kuri var arī nebūt rezultējušies konkrētu jauninājumu ieviešanā). Sekojoši – teorētiski būtu jāpieņem, ka to uzņēmumu īpatsvars, kuri iegulda pētniecībā un attīstībā, ir lielāks nekā to, kuri ieviesuši inovācijas, tomēr šobrīd nav pieejami dati, lai to viennozīmīgi varētu apgalvot. Tādēļ pētījuma metodoloģijas izveides posmā mēs pieņemam, ka tādu uzņēmumu īpatsvars, kuri ir veikuši ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, ir ne mazāks kā inovācijas ieviešušo uzņēmumu īpatsvars.

- (3) Pētījuma tiešās mērķa grupas ir divas – (a) uzņēmumi, kuri ir veikuši ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, un (b) uzņēmumi, kuri nav veikuši ieguldījumus pētniecībā un attīstībā. Abu šo mērķa grupu kopa sastāda pētījuma ģenerālkopu. Ņemot vērā 2.punktā minētos apsvērumus, izlases veidošanas posmā nav iespējams definēt katras tiešās mērķa grupas īpatsvaru un iekšējo stratifikāciju. Konkrētā uzņēmuma piederība vienai vai otrai tiešajai mērķa grupai tiks identificēta pēc diviem parametriem: (a) CSP sniegtā informācija par konkrētu uzņēmumu atbilstību inovatīva uzņēmuma statusam, (b) aptaujas respondentu sniegtā informācija par uzņēmuma ieguldījumiem pētniecībā un attīstībā. Ja viena vai otra kritērija aspektā uzņēmums tiks identificēts kā tāds, kurš veic ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, tas tiks iekļauts pirmajā mērķa grupā. Pēc šādas pieejas identificējot uzņēmumu piederību vienai vai otrai mērķa grupai, saglabājas risks piederību atbilstoši identificēt tajos gadījumos, kad par konkrēto uzņēmumu CSP nevarēs sniegt informāciju un/vai uzņēmumu pārstāvošais respondents uzskatīs, ka uzņēmums neveic ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, lai gan pēc formāliem kritērijiem to varētu identificēt kā pirmajai mērķa grupai atbilstošu. Šāds iespējamais risks tiks mazināts, aptaujas anketā iekļaujot pēc iespējas visaptverošu un skaidru ieguldījumu pētniecībā un attīstībā definīciju un paskaidrojumu. Lai detalizēti apzinātu tiešās mērķa grupas, izlases kopas veidošanas procesā tās tiks analizētas atsevišķi, aptaujas procesā aptaujājot 150 respondentus no katras tiešās mērķa grupas. Šāds papildus dalījums sniegs iespēju analizēt gan katru mērķa grupu atsevišķi, gan arī veikt salīdzinājumus starp tām.

(4) Ņemot vērā, ka ģenerālkopai reprezentatīvā izlases kopā tādu uzņēmumu, kuri ir veikuši ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, visdrīzāk, būs salīdzinoši neliela daļa (provizoriski – 20%-30% robežās (skatīt skaidrojumu 2.punktā)), tiks veidota papildus izlase, lai ģenerālkopai reprezentatīvo aptaujas izlases kopu papildinātu ar konkrētās mērķa grupas respondentiem, sasniedzot 150 respondentu izlasi. Tā kā kopējā aptaujas izlase ir noteikta 300 respondentu apjomā, 20%-30% īpatsvars uzņēmumiem, kuri veikuši ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, skaitliski sastādītu tikai 60-100 respondentu kopu, kas ir pārāk maza, lai veiktu statistiski pamatotu detalizētāku analīzi šādas mērķa grupas ietvaros (piemēram, dalījumā pa nozarēm vai pēc uzņēmuma lieluma (apgrozījums, darbinieku skaits)) – arī tādēļ papildizlases veidošana uzskatāma par nepieciešamu.

(5) Šāda aptaujas izlases kopas veidošanas metodika ļaus iegūtos datus analizēt vairākos būtiskos aspektos:

- a. Visu uzņēmumu mērķa grupa (reprezentatīva Latvijas uzņēmumu ģenerālkopai) – ļauj identificēt un analizēt konkrētus rādītājus un vērtējumus attiecībā uz visiem Latvijas uzņēmumiem, tādejādi nosakot konkrētu uzņēmējdarbības vides faktoru ietekmi uz uzņēmējdarbību kopumā.
- b. Atsevišķa analīze par katru no tiešajām mērķa grupām – uzņēmumi, kuri iegulda pētniecībā un attīstībā, un tādi, kuri neiegulda. 150/150 respondentu dalījums ļaus analizēt katru no šīm mērķa grupām kā atsevišķu, patstāvīgu analīzes vienību.
- c. Salīdzinoša analīze par abām tiešajām mērķa grupām – datus un vērtējumus būs iespējams analizēt arī salīdzinoši starp uzņēmumiem, kuri iegulda pētniecībā un attīstībā, un tādiem, kuri neiegulda, tādejādi identificējot būtiskākās atšķirības katrā mērķa grupā un ļaujot identificēt veicamos uzlabojumus specifiski attiecībā uz katru mērķa grupu.

Izlases kopas veidošanas metodisko soļu grafisku attēlojumu skatīt 1.attēlā nākamajā lappusē.

1.attēls. Izlases kopas veidošanas metodisko soļu grafisks attēlojums.

3. APTAUJAS METODE

Saskaņā ar pakalpojuma iepirkuma tehnisko specifikāciju kā aptaujas metode tiks izmantotas tiešās (*face to face*) intervijas. Ņemot vērā pētījuma lauka darba veikšanai atvēlēto kopumā neilgo laiku, kā arī mērķa grupas specifiku (viens no būtiskiem mērķa grupas riskiem – respondenti var nevēlēties atklāt konkrētu informāciju par uzņēmumu, kā arī savus vērtējumus finanšu atbalsta instrumentiem personīgo interviju procesā), kā papildus metodes (kuras tiek piemērotas ne vairāk kā 80% gadījumu) aptaujas īstenošanai paredzēts izmantot arī telefonintervijas un interneta vidē programmētas anketas (gadījumam, kad konkrētais respondents nevēlēties sniegt personīgu informāciju vai nebūs sasniedzams ar tiešās

intervijas metodi pētījuma lauka darba realizācijas laikā). Gadījumos, kad aptaujai izvēlētais uzņēmums atteiksies piedalīties pētījumā, tas tiks aizstāts ar citu līdzvērtīgu (pēc uzņēmumu raksturojošiem parametriem) uzņēmumu no kopējās ģenerālkopas datu bāzes. Kopumā tiks veiktas 300 intervijas ar uzņēmumu vadītājiem (vai to deleģētiem pārstāvjiem, ja par pētījuma tēmu kompetentāks sniegt atbildes būs cits uzņēmuma pārstāvis). Respondentu atsaucību pētījumā paredzam 50%-60% līmenī – izejot no tā, kopējā aptaujā iekļauto uzņēmumu datu bāze būs ne mazāka kā 700-800 uzņēmumu. Respondentu intervēšana notiks saskaņā ar aptaujas anketu, kas iepriekš saskaņota ar pasūtītāju.

4. APTAUJAS ANKETAS¹

4.1. Anketa uzņēmumiem, kuri pēdējo trīs gadu laikā ir veikuši ieguldījumus R&D

1. GALVENIE DATI PAR UZŅĒMUMU

1.1. Pamatdarbības veids saskaņā ar NACE 2.red. klasifikatoru: _____

1.2. Uzņēmuma dibināšanas gads: _____

1.3. Uzņēmuma atrašanās vieta – statistiskais reģions (faktiskā adrese):

- Rīgas statistiskais reģions
- Pierīgas statistiskais reģions
- Vidzemes statistiskais reģions
- Kurzemes statistiskais reģions
- Zemgales statistiskais reģions
- Latgales statistiskais reģions

1.4. Darbinieku skaits:

- 1-9
- 10-49
- 50-249
- 250+

1.5. Neto apgrozījums pēdējā noslēgtajā pārskata gadā:

- Līdz 50 000 LVL
- 51 000 – 100 000 LVL
- 101 000 – 500 000 LVL
- 501 000 – 1 miljons LVL

¹ Pārskatāmībai dotajā ziņojumā aptaujas anketas sadalītas atsevišķi katrai mērķa grupai. Aptaujas lauka darba īstenošanas procesā tiks izmantota viena anketa abām mērķa grupām, pirms konkrētiem jautājumiem norādot, kurai mērķa grupai tas uzdodams.

- 1 100 000 – 2 miljoni LVL
- 2 100 000 – 5 miljoni LVL
- Vairāk par 5 miljoniem LVL
- Nav atbildes/ Nevēlas teikt

2. UZŅĒMUMA PIEREDZE PĒTNIECĪBAS UN INOVĀCIJAS JOMĀ

2.1. Novērtējiet, cik būtiska jūsu uzņēmuma darbībā ir pētniecība un izstrāde?

Izšķiroša	Ļoti būtiska	Mazsvarīga	Nebūtiska	N/A
☐	☐	☐	☐	☐

Paskaidrojums:

Pētniecība un attīstība (izstrāde) ir radoša darbība, ko sistemātiski veic, lai paplašinātu zināšanu apjomu un šo zināšanu pielietošana, jaunu produktu, procesu un metožu radīšanā vai pilnveidošanā. Tas ietver fundamentālos pētījumus, lietišķos pētījumus un eksperimentālās izstrādes.

Fundamentālie pētījumi – eksperimentāls vai teorētisks darbs, ko veic, lai iegūtu jaunas zināšanas par dažādām parādībām un novērojumu rezultātiem bez konkrēta iegūto zināšanu pielietojuma mērķa. Fundamentālo pētījumu procesā analizē parādību dažādas īpašības un struktūru, lai formulētu un pārbaudītu hipotēzes, teorijas vai likumsakarības.

Lietišķie pētījumi – arī oriģināli pētījumi jaunu zināšanu ieguvei. Tomēr tos veic, lai sasniegtu kādu praktisku mērķi vai atrisinātu konkrētu uzdevumu. Lietišķo pētījumu rezultāti vispirms paredzēti, lai atrisinātu problēmas, saistītas ar atsevišķiem vai ierobežota skaita produktiem, funkcijām, metodēm vai sistēmām. Lietišķie pētījumi attīsta idejas funkcionālā veidā. Pētījumā iegūtos rezultātus bieži patentē, bet tie var arī būt nepieejami plašākam lietotāju lokam.

Eksperimentālās izstrādes – sistemātisks darbs, ko veic, izmantojot zinātnisko pētījumu vai praktiskās darbības pieredzē iegūtās zināšanas, lai ražotu jaunus materiālus, produktus vai iekārtas, ieviestu jaunus tehnoloģiskos procesus, sistēmas un pakalpojumus vai arī lai būtiski pilnveidotu esošos.

2.2. Vai pēdējo trīs gadu laikā (2010. – 2012.) esat veikuši ieguldījumus pētniecībā un izstrādē?

- Jā, regulāri
- Jā, dažkārt
- Jā, vienreiz
- Nē

2.3. Vai pēdējo trīs gadu laikā (2010. – 2012.) esat veikuši...

- ...fundamentālos pētījumus?
- ...lietišķos pētījumus?
- ...eksperimentālās izstrādes?

2.4. Kāds ir bijis ieguldījumu īpatsvars no jūsu uzņēmuma apgrozījuma vidēji gadā? _____ %

2.5. Kāds ir bijis ieguldījumu apjoms vidēji gadā latos? _____ LVL

2.6. Atzīmējiet, kas bijušas būtiskākās jūsu uzņēmuma izmaksu kategorijas pētniecībā un attīstībā?

- Darbaspēka izmaksas
- Materiālu izmaksas
- Pētījumu pasūtīšana Latvijā
- Pētījumu pasūtīšana ārvalstīs
- Cits (ierakstiet, kas tieši):

2.7. Vai jūsu uzņēmumā tiek atsevišķi uzskaitīti ieguldījumi pētniecībā un izstrādē?

- Jā
- Nē

2.8. Ja 2.7. atzīmējāt atbildi JĀ: Kādā veidā šie ieguldījumi tiek uzskaitīti?

- Kā atsevišķu projektu izmaksas
- Kā nemateriālie ieguldījumi
- Izmaksu norakstīšana attiecīgajā gadā
- Cits (ierakstiet, kas tieši):

2.9. Vai pēdējo trīs gadu laikā (2010. – 2012.) jūsu uzņēmumā ir ieviests jauns produkts, pakalpojums vai tehnoloģija?

- Jā, (cik) _____ produkti
- Jā, (cik) _____ pakalpojumi
- Jā, (cik) _____ tehnoloģijas
- Nē

2.10. Vai pēdējo trīs gadu laikā (2010. – 2012.) jūsu uzņēmumā ir iegādātas mašīnas vai iekārtas jaunu vai būtiski uzlabotu produktu (preču un pakalpojumu) vai procesu ieviešanai?

- Jā, vairākas reizes
- Jā, vienreiz
- Nē

2.11. Vai pēdējo trīs gadu laikā (2010. – 2012.) jūsu uzņēmums ir reģistrējis rūpnieciskā īpašuma tiesības (ieguvis patentu)?

- Jā, vairākas reizes
- Jā, vienreiz
- Nē

2.12. Vai pēdējo trīs gadu laikā (2010. – 2012.) jūsu uzņēmumā ir iegādātas patentu un nepatentētu izgudrojumu, licenču, tehnoloģisko zināšanu, programmatūras vai cita veida zināšanu lietošanas tiesības ar nolūku tās izmantot jūsu uzņēmuma inovācijās?

- Jā, vairākas reizes
- Jā, vienreiz
- Nē

2.13. Vai pētniecības un izstrādes aktivitātes jūsu uzņēmumā tiek veiktas pašu spēkiem vai sadarbojoties ar partneriem?

- Tikai pašu spēkiem
- Tikai sadarbībā ar partneriem
- Gan pašu spēkiem, gan sadarbojoties ar partneriem

2.14. Ja aktivitātes tiek veiktas, sadarbojoties ar partneriem, kas ir jūsu sadarbības partneri Latvijā un ārvalstīs?

<u>Sadarbības partneri Latvijā</u>	<u>Sadarbības partneri ārvalstīs</u>
☐ Valsts iestādes/uzņēmumi, piemēram: _____	☐ Valsts iestādes/uzņēmumi, piemēram: _____
☐ Valsts zinātniskie institūti, piemēram: _____	☐ Valsts zinātniskie institūti, piemēram: _____
☐ Augstskolas	☐ Augstskolas
☐ Pašvaldību iestādes	☐ Pašvaldību iestādes
☐ Privāti uzņēmumi, biedrības	☐ Privāti uzņēmumi, biedrības
☐ Privātpersonas	☐ Privātpersonas
☐ Citi, piemēram: _____	☐ Citi, piemēram: _____
☐ Nav sadarbības partneru Latvijā	☐ Nav sadarbības partneru ārvalstīs

2.15. Kādu finansējumu esat izmantojuši uzņēmuma ieguldījumiem pētniecībā un izstrādē?

- Tikai pašu (iekšējo finansējumu)
- Lielākā daļa pašu finansējums, neliela daļa – ārējais finansējums
- Aptuveni vienlīdz daudz pašu un ārējā finansējuma
- Lielākā daļa ārējais finansējums, neliela daļa – pašu finansējums

2.16. Ja esat izmantojuši valsts atbalsta instrumentu finansējumu, lūdzu, atzīmējiet, kādus atbalsta instrumentus esat izmantojuši.

- Nodokļu atvieglojumus
- Valsts garantijas (Latvijas Garantiju aģentūras vai valsts budžetā piešķirtās)
- Riska kapitāla fondu investīcijas
- Granti valsts atbalsta programmu ietvaros
- Aizdevumi ar atvieglotiem nosacījumiem (Latvijas Hipotēku un zemes bankas piešķirtie)
- Citus _____

2.17. Vai pēdējo trīs gadu laikā (2010. – 2012.) jūsu uzņēmums ir izmantojis spēkā esošo nodokļu atvieglojumu pētniecībā un izstrādē - koeficients 1,5, norakstot tādu nemateriālo ieguldījumu izveidošanas vai iegādes izmaksas, kuru rezultātā pēc 2009.gada 1.janvāra reģistrēta preču zīme vai patents?

- Jā, vairākas reizes
- Jā, vienreiz
- Nē

2.18. Ja 2.17. atzīmējāt atbildi NĒ: Kādēļ neesat izmantojuši šos nodokļu atvieglojumus?

- Nebija informācijas par šādu nodokļu atvieglojumu

- Izmaksas neatbilda nemateriālo ieguldījumu kritērijiem
- Nebija plānots, ka būs iespējams reģistrēt preču zīmi vai patentu
- Cits iemesls (ierakstiet, kas tieši):

2.19. Vai pēdējo trīs gadu laikā (2010. – 2012.) esat izmantojuši kādus citus nodokļu atvieglojumus, kuru rezultātā jūsu uzņēmums ir varējis novirzīt lielākas investīcijas pētniecībai un izstrādei?

- Koeficients 1,5, aprēķinot nolietojuma summu izveidotām vai iegādātām jaunām ražošanas tehnoloģiskajām iekārtām
- Nosakot apliekamo ienākumu, peļņas samazināšana par taksācijas periodā iekšzemes nefinanšu uzņēmumiem latos izsniegto kredītu gada vidējās svērtās procentu likmes un pirmstaksācijas periodu nesadalītās peļņas reizinājumu
- Apliekamā ienākuma samazināšana par ienākumu no pamatlīdzekļa atsavināšanas, ja 12 mēnešu laikā pirms vai pēc atsavināšanas dienas ir iegādāts funkcionāli līdzīgi izmantojams pamatlīdzeklis
- Uzņēmuma ienākuma nodokļa atlaide 15%- 25% apmērā par atbalstāmo investīciju projekta ietvaros veiktajiem sākotnējiem ilgtermiņa ieguldījumiem
- (Ja uzņēmums darbojas brīvostā vai speciālajā ekonomiskajā zonā) Atbilstošos tiešo un netiešo nodokļu atvieglojumus
- (Ja uzņēmumam ir mikrouzņēmuma statuss) Mikrouzņēmuma nodokli
- Citus _____

2.20. Vai jūsu uzņēmums ir saskāries ar situāciju, kad ieguldījumi pētniecībā un izstrādē ir bijuši nepieciešami, bet trūcis finansējums to veikšanai?

- Jā, vairākas reizes
- Jā, vienreiz
- Nē, nav trūcis

2.21. Ja finansējums ieguldījumiem pētniecībā un izstrādē ir trūcis, kāds ir aptuvenais finansējuma apmērs, kurš būtu bijis nepieciešams jūsu uzņēmumam? _____ LVL

3. UZŅĒMUMA MOTIVĀCIJA IEGULDĪT PĒTNIECĪBĀ UN IZSTRĀDĒ

3.1. Kas ir galvenie iemesli, kādēļ jūsu uzņēmums veic ieguldījumus pētniecībā un izstrādē?

3.2. Kas ir galvenie jūsu uzņēmuma ieguvumi no ieguldījumiem pētniecībā un izstrādē?

3.3. Ja jūsu uzņēmumam nebūtu iespēju pētniecībai un izstrādei piesaistīt ārējo finansējumu, vai tiktu veikti pašu finansējuma ieguldījumi?

- Noteikti tiktu veikti
- Drīzāk tiktu veikti
- Drīzāk netiktu veikti
- Noteikti netiktu veikti

3.4. Pie kādiem nosacījumiem jūsu uzņēmums ieguldītu pašu līdzekļus pētniecībā un izstrādē, ja nebūtu iespēju piesaistīt ārējo finansējumu?

- Iespējas piesaistīt publisko finansējumu
- Iespējas saņemt nodokļu atvieglojumus
- Iespējas piesaistīt privāto investoru
- Iespējas samazināt izmaksas, sadarboties ar citiem komersantiem
- Citi nosacījumi _____

3.5. Jūsaprāt, vai esošie valsts atbalsta instrumenti uzņēmējdarbībai ir pietiekami, lai stimulētu veikt ieguldījumus pētniecībā un izstrādē?

- Pilnībā pietiekami
- Drīzāk pietiekami
- Drīzāk nepietiekami
- Pilnībā nepietiekami

3.6. Ja novērtējāt, ka nepietiekami – kādi papildus valsts atbalsta instrumenti būtu nepieciešami, lai uzņēmējus stimulētu veikt ieguldījumus pētniecībā un izstrādē?

3.7. Jūsaprāt, kādi uzlabojumi būtu nepieciešami nosauktajos valsts atbalsta instrumentos?

Nodokļu atvieglojumi
Valsts garantijas (Latvijas Garantiju aģentūras vai valsts budžetā piešķirtās)
Riska kapitāla fondu investīcijas
Granti valsts atbalsta programmu ietvaros
Aizdevumi ar atvieglotiem nosacījumiem (Latvijas Hipotēku un zemes bankas piešķirtie)

3.8. Kas ir būtiskākie šķēršļi jūsu uzņēmuma iespējām veikt ieguldījumus pētniecībā un izstrādē?

- Pašu līdzekļu, iekšējā finansējuma nepietiekamība
- Ārējā finansējuma nepieejamība
- Ārējā finansējuma nepietiekamība (pārāk mazs finansējuma apjoms)

- Cits: _____
- Nav šķēršļu

4. UZŅĒMUMIEM NEPIECIEŠAMĀIS ATBALSTS

4.1. Lūdzu, sarindojiet šos valsts atbalsta instrumentus prioritārā secībā no 1 līdz 5, liekot ciparu 1 pie, jūsuprāt, visefektīvākā atbalsta instrumenta, kas veicinātu uzņēmumu ieguldījumus pētniecībā un izstrādē, un 5 – pie vismazāk efektīvā.

	Nodokļu atvieglojumi
	Valsts garantijas (Latvijas Garantiju aģentūras vai valsts budžetā piešķirtās)
	Riska kapitāla fondu investīcijas
	Granti valsts atbalsta programmu ietvaros
	Aizdevumi ar atvieglotiem nosacījumiem (Latvijas Hipotēku un zemes bankas piešķirtie)

4.2. Vai valsts atbalsta instrumentu pieejamība mudinātu jūsu uzņēmumu palielināt ieguldījumus pētniecībā un izstrādē?

- Noteikti jā
- Drīzāk jā
- Drīzāk nē
- Noteikti nē

4.3. Kādi nodokļu atvieglojumi veicinātu jūsu uzņēmuma vēlmi ieguldīt pētniecībā un izstrādē? Lūdzu, sarindojiet zemāk minētās atvieglojumu kategorijas prioritārā secībā no 1 līdz 2 (vai 3, ja izvēlaties arī atbilžu variantu CITS), liekot ciparu 1 pie, jūsuprāt, visefektīvākās atvieglojumu kategorijas, kas veicinātu jūsu uzņēmuma ieguldījumus pētniecībā un izstrādē, un 2 (vai 3) – pie vismazāk efektīvās.

	Lielāki uzņēmumu ienākuma nodokļa atvieglojumi pētniecībā un izstrādē
	Mazāks pētniecībā un izstrādē iesaistītā darba spēka nodokļu slogs
	Cits (ierakstiet, kas tieši):

4.4. Kādām ar pētniecību un izstrādi saistītām darbībām un izmaksām, jūsuprāt, būtu prioritāri nepieciešami nodokļu atvieglojumi?

4.5. Kāda nodokļu atvieglojumu administrēšana veicinātu jūsu uzņēmuma vēlmi ieguldīt pētniecībā un izstrādē? Lūdzu, sarindojiet zemāk minētos administrēšanas veidus prioritārā secībā no 1 līdz 2 (vai 3, ja izvēlaties arī atbilžu variantu CITS), liekot ciparu 1 pie, jūsuprāt, visefektīvākā administrēšanas veida, kas veicinātu jūsu uzņēmuma ieguldījumus pētniecībā un izstrādē, un 2 (vai 3) – pie vismazāk efektīvā.

☐	Vienkāršota uz pašdeklarēšanās principa (uzņēmums veic izmaksu uzskaiti un iekļauj tās UIN aprēķinā)
☐	Piesakot projektu pirms realizācijas un saskaņojot ar valsts institūciju plānotās izmaksas
☐	Cits (ierakstiet, kas tieši):

4.2. Anketa uzņēmumiem, kuri pēdējo trīs gadu laikā nav veikuši ieguldījumus R&D

1. GALVENIE DATI PAR UZŅĒMUMU

1.1. Pamatdarbības veids saskaņā ar NACE 2.red. klasifikatoru: _____

1.2. Uzņēmuma dibināšanas gads: _____

1.3. Uzņēmuma atrašanās vieta – statistiskais reģions (faktiskā adrese):

- Rīgas statistiskais reģions
- Pierīgas statistiskais reģions
- Vidzemes statistiskais reģions
- Kurzemes statistiskais reģions
- Zemgales statistiskais reģions
- Latgales statistiskais reģions

1.4. Darbinieku skaits

- 1-9
- 10-49
- 50-249
- 250+

1.5. Neto apgrozījums pēdējā noslēgtajā pārskata gadā:

- Līdz 50 000 LVL
- 51 000 – 100 000 LVL
- 101 000 – 500 000 LVL
- 501 000 – 1 miljons LVL
- 1 100 000 – 2 miljoni LVL
- 2 100 000 – 5 miljoni LVL
- Vairāk par 5 miljoniem LVL
- Nav atbildes/ Nevēlas teikt

2. **UZŅĒMUMA PIEREDZE PĒTNIECĪBAS UN INOVĀCIJAS JOMĀ** Novērtējiet, cik būtiska jūsu uzņēmuma darbībā ir pētniecība un izstrāde?

Izšķiroša	Ļoti būtiska	Mazsvarīga	Nebūtiska	N/A
☐	☐	☐	☐	☐

Paskaidrojums:

Pētniecība un attīstība (izstrāde) ir radoša darbība, ko sistemātiski veic, lai paplašinātu zināšanu apjomu un šo zināšanu pielietošana, jaunu produktu, procesu un metožu radīšanā vai pilnveidošanā. Tas ietver fundamentālos pētījumus, lietišķos pētījumus un eksperimentālās izstrādes.

Fundamentālie pētījumi – eksperimentāls vai teorētisks darbs, ko veic, lai iegūtu jaunas zināšanas par dažādām parādībām un novērojumu rezultātiem bez konkrēta iegūto zināšanu pielietojuma mērķa. Fundamentālo pētījumu procesā analizē parādību dažādas īpašības un struktūru, lai formulētu un pārbaudītu hipotēzes, teorijas vai likumsakarības.

Lietišķie pētījumi – arī oriģināli pētījumi jaunu zināšanu ieguvei. Tomēr tos veic, lai sasniegtu kādu praktisku mērķi vai atrisinātu konkrētu uzdevumu. Lietišķo pētījumu rezultāti vispirms paredzēti, lai atrisinātu problēmas, saistītas ar atsevišķiem vai ierobežota skaita produktiem, funkcijām, metodēm vai sistēmām. Lietišķie pētījumi attīsta idejas funkcionālā veidā. Pētījumā iegūtos rezultātus bieži patentē, bet tie var arī būt nepieejami plašākam lietotāju lokam.

Eksperimentālās izstrādes – sistemātisks darbs, ko veic, izmantojot zinātnisko pētījumu vai praktiskās darbības pieredzē iegūtās zināšanas, lai ražotu jaunus materiālus, produktus vai iekārtas, ieviestu jaunus tehnoloģiskos procesus, sistēmas un pakalpojumus vai arī lai būtiski pilnveidotu esošos.

2.2. Vai pēdējo trīs gadu laikā (2010. – 2012.) esat veikuši ieguldījumus pētniecībā un izstrādē?

- Jā, regulāri
- Jā, dažkārt
- Jā, vienreiz
- Nē

2.3. Ja uz 2.2. jautājumu atbildējāt NĒ, kāpēc neesat veikuši?

- Nebija nepieciešamības
- Trūka finanšu resursu
- Trūkst zināšanu par šo jomu
- Cits _____

2.4. Vai esat veikuši ieguldījumus pētniecībā un izstrādē pirms 2010.gada?

- Jā, regulāri
- Jā, dažkārt
- Jā, vienreiz
- Nē

2.5. Ja uz 2.4. jautājumu atbildējāt JĀ, kādi tieši ieguldījumi tika veikti?

2.6. Vai jūsu uzņēmums ir saskāries ar situāciju, kad ieguldījumi pētniecībā un izstrādē ir bijuši nepieciešami, bet trūcis finansējums to veikšanai?

- Jā, vairākas reizes
- Jā, vienreiz
- Nē, nav trūcis

2.7. Ja finansējums ieguldījumiem pētniecībā un izstrādē ir trūcis, kāds ir aptuvenais finansējuma apmērs, kurš būtu bijis nepieciešams jūsu uzņēmumam? _____ LVL

3. **UZŅĒMUMA MOTIVĀCIJA IEGULDĪT PĒTNIECĪBĀ UN IZSTRĀDĒ** Jūsaprāt, kas ir galvenie iemesli, kādēļ uzņēmumi veic ieguldījumus pētniecībā un izstrādē?

3.2. Jūsaprāt, kas ir galvenie uzņēmumu ieguvumi no ieguldījumiem pētniecībā un izstrādē?

3.3. Jūsaprāt, vai esošie valsts atbalsta instrumenti uzņēmējdarbībai ir pietiekami, lai stimulētu veikt ieguldījumus pētniecībā un izstrādē?

- Pilnībā pietiekami
- Drīzāk pietiekami
- Drīzāk nepietiekami
- Pilnībā nepietiekami

3.4. Ja novērtējāt, ka nepietiekami – kādi papildus valsts atbalsta instrumenti būtu nepieciešami, lai uzņēmējus stimulētu veikt ieguldījumus pētniecībā un izstrādē?

3.5. Jūsaprāt, kādi uzlabojumi būtu nepieciešami nosauktajos valsts atbalsta instrumentos?

Nodokļu atvieglojumi
Valsts garantijas (Latvijas Garantiju aģentūras vai valsts budžetā piešķirtās)
Riska kapitāla fondu investīcijas
Granti valsts atbalsta programmu ietvaros
Aizdevumi ar atvieglotiem nosacījumiem (Latvijas Hipotēku un zemes bankas piešķirtie)

3.6. Kas ir būtiskākie šķēršļi jūsu uzņēmuma iespējām veikt ieguldījumus pētniecībā un izstrādē?

- Pašu līdzekļu, iekšējā finansējuma nepietiekamība

- Ārējā finansējuma nepieejamība
- Ārējā finansējuma nepietiekamība (pārāk mazs finansējuma apjoms)
- Cits: _____
- Nav šķēršļu
- Nav nepieciešamības veikt ieguldījumus

4. UZŅĒMUMIEM NEPIECIEŠAMĀIS ATBALSTS Lūdzu, sarindojiet šos valsts atbalsta instrumentus prioritārā secībā no 1 līdz 5, liekot ciparu 1 pie, jūsuprāt, visefektīvākā atbalsta instrumenta, kas veicinātu uzņēmumu ieguldījumus pētniecībā un izstrādē, un 5 – pie vismazāk efektīvā.

	Nodokļu atvieglojumi
	Valsts garantijas (Latvijas Garantiju aģentūras vai valsts budžetā piešķirtās)
	Riska kapitāla fondu investīcijas
	Granti valsts atbalsta programmu ietvaros
	Aizdevumi ar atvieglotiem nosacījumiem (Latvijas Hipotēku un zemes bankas piešķirtie)

4.2. Vai valsts atbalsta instrumentu pieejamība mudinātu jūsu uzņēmumu veikt ieguldījumus pētniecībā un izstrādē?

- Noteikti jā
- Drīzāk jā
- Drīzāk nē
- Noteikti nē

4.3. Kādi nodokļu atvieglojumi veicinātu jūsu uzņēmuma vēlmi ieguldīt pētniecībā un izstrādē? Lūdzu, sarindojiet zemāk minētās atvieglojumu kategorijas prioritārā secībā no 1 līdz 2 (vai 3, ja izvēlaties arī atbilžu variantu CITS), liekot ciparu 1 pie, jūsuprāt, visefektīvākās atvieglojumu kategorijas, kas veicinātu jūsu uzņēmuma ieguldījumus pētniecībā un izstrādē, un 2 (vai 3) – pie vismazāk efektīvās.

	Lielāki uzņēmumu ienākuma nodokļa atvieglojumi pētniecībā un izstrādē
	Mazāks pētniecībā un izstrādē iesaistītā darba spēka nodokļu slogs
	Cits (ierakstiet, kas tieši):

4.4. Kādām ar pētniecību un izstrādi saistītām darbībām un izmaksām, jūsuprāt, būtu prioritāri nepieciešami nodokļu atvieglojumi?

4.5. Kāda nodokļu atvieglojumu administrēšana veicinātu jūsu uzņēmuma vēlmi ieguldīt pētniecībā un izstrādē? Lūdzu, sarindojiet zemāk minētos administrēšanas veidus prioritārā secībā no 1 līdz 2 (vai 3, ja izvēlaties arī atbilžu variantu CITS), liekot ciparu 1 pie, jūsuprāt, visefektīvākā administrēšanas veida, kas veicinātu jūsu uzņēmuma ieguldījumus pētniecībā un izstrādē, un 2 (vai 3) – pie vismazāk efektīvā.

- Vienkāršota uz pašdeklarēšanās principa

☐	Piesakot projektu pirms realizācijas un saskaņojot ar valsti plānotās izmaksas
☐	Cits (ierakstiet, kas tieši):